

T. Rutowski

"Das Universalienproblem im Neupositivismus Mortiz Schlicks", W. Brüning, "Philosophia Naturalis", T. 7 (1961), z. 1 : [recenzja]

Studia Philosophiae Christianae 1/1, 274

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Weinschenk C.

Das Bewusstsein als Messfühler

Autor zajmuje się stosunkiem świadomości do ciała. Twierdzi, że świadomość nie jest substancją, gdyż pewne zmiany somatyczne uniemożliwiają świadome działanie. Autor stawia również tezę, że świadomość może się znajdować nie tylko w czasie, ale w czasie i przestrzeni. Świadomość pełni rolę podobną jak informacja i sterowanie w urządzeniach cybernetycznych. Jednak informacja i sterowanie (Messfühler) w technice są „ślepe”, w organizmie ludzkim „widzące”. Dzięki temu świadomość może od razu przedstawiać i korygować wszelkie odchylenia. Ta możliwość korektury sprawia, że świadomości nie można traktować jako epifenomenu, a więc nie jest uzasadniony paralelizm psychofizyczny.

T. Rutowski

Brüning W.

Das Universalienproblem im Neopositivismus Moritz Schlicks

Autor — po stwierdzeniu, że przedstawiciele neopozytywizmu nie zachowują jednolitej postawy w sprawie problemu uniwersaliów — zajmuje się bliżej stanowiskiem Schlicka. Po wnikliwej analizie dochodzi do wniosku, że stanowisko, jakie zajmuje Schlick w swojej *Allgemeine Erkenntnislehre* (Wien 1952), nie jest nominalistyczne, lecz pod pewnymi względami zbliżone do konceptualizmu, a nawet realizmu. Na elementy realistyczne wskazują wypowiedzi Schlicka, według których istnieje obiektywnie świat i istnieją w świecie jednakowe (pod pewnymi względami) przedmioty. Przyjęcie istnienia w świecie jednakowych przedmiotów jest konieczne do uzasadnionego stosowania indukcji. Pod koniec swych rozważań autor zaznacza, że choć Schlick przewyżczył nominalizm, to jednak konsekwentnie nie związał się ani z konceptualizmem, ani z realizmem.

T. Rutowski

Geneza wirusów u Kazuo Yamafuji. Nutritional Factors in Virus Formation. London 1964, Crosby Lockwood and Son Ltd (International Monographs: Aspects of Animal and Human Nutrition), XIII + 128

Poszczególne nauki przyrodnicze wykazują tę właściwość, że żadna z nich nie stanowi zamkniętej, wyizolowanej całości, lecz przenikają się wzajemnie i uzupełniają pod wieloma względami. Zjawisko to jest szczególnie widoczne w wirusologii, która tak w punkcie wyjścia jak i w końcowym etapie swych doświadczeń ujawnia różnorodne koneksje z innymi dyscyplinami nauk, głównie zaś z biochemią, bakteriologią, enzymologią i z nauką o genezie życia. Ostatnia zwłaszcza z wymienionych nauk rokuje ogromne nadzieje w związku z eksperymentalnymi badaniami nad wirusami. Okazuje się bowiem, że wirusy jako twory, które